

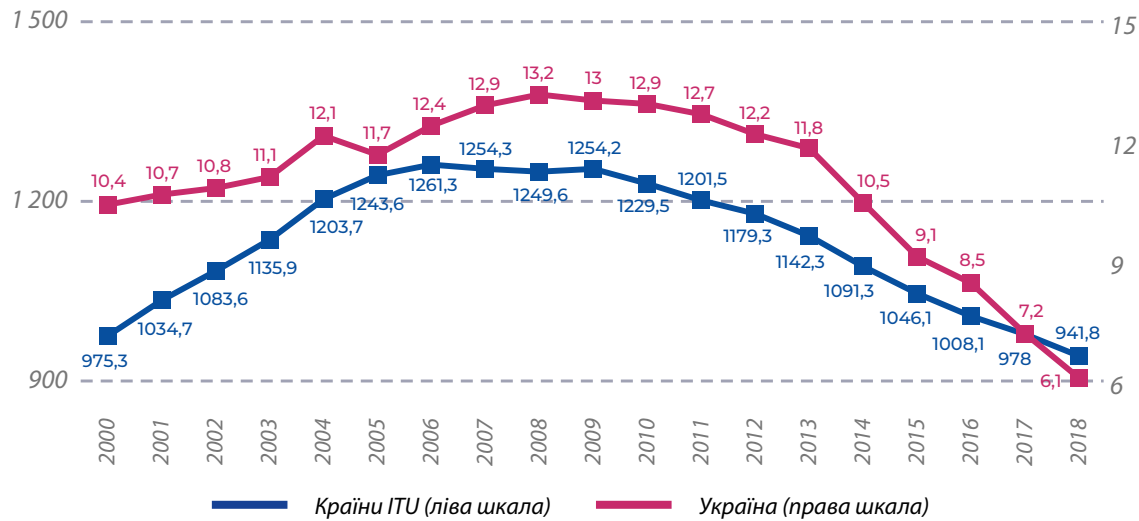
РИНОК ГОЛОСОВИХ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ПОСЛУГ

Сектор “ІТ та Телеком” Офісу Ефективного Регулювання

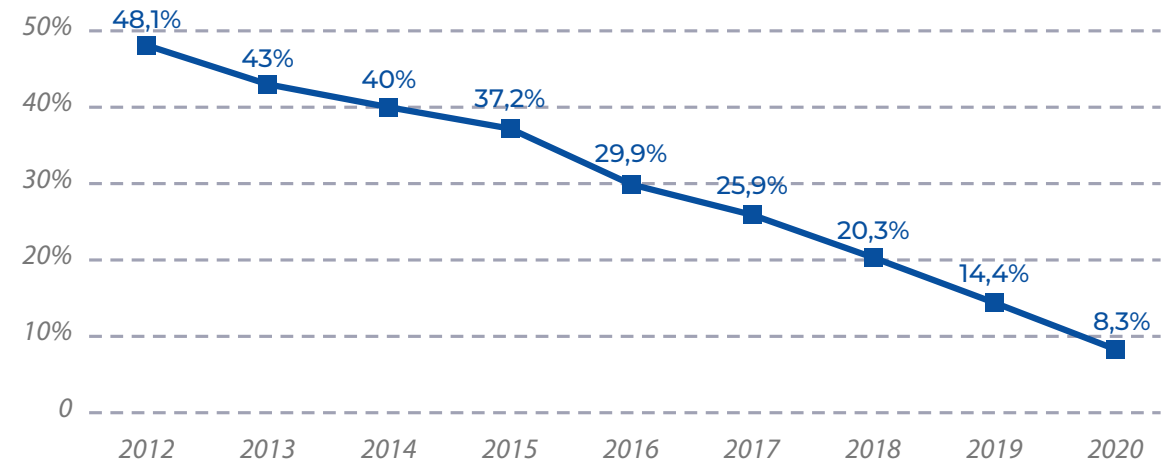

ФІКСОВАНИЙ ЗВ'ЯЗОК. ОГЛЯД

Кількість підключень до фіксованої мережі, млн

Частка домогосподарств з домашнім телефоном

78 операторів і провайдерів в Реєстрі. Ще **150** мають номерний ресурс, але не внесли себе до Реєстру

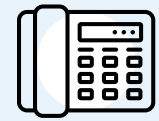
Доходи галузі — **4.5 млрд** в 2019, в середньому **7%** падіння на рік

Падіння кількості абонентів з 2009 року, кількість підключень скорочується швидше ніж в інших країнах

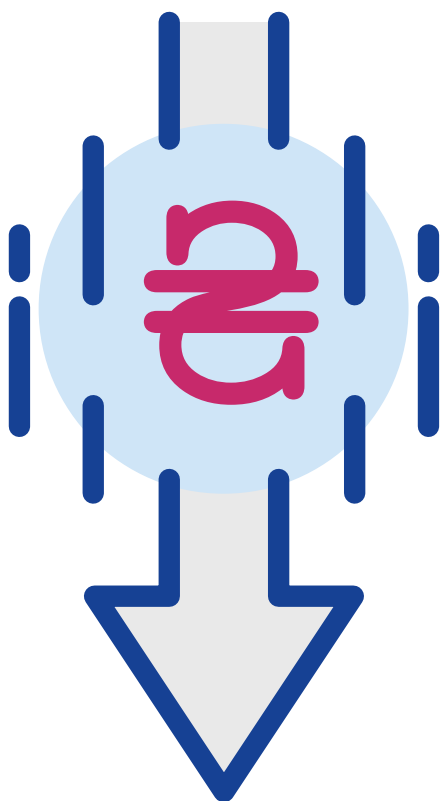

Проникнення серед населення скорочується з 2012, можна очікувати повної відмови в найближчі роки

Традиційна телефонія (POTS) **81%** підключень

ФІКСОВАНИЙ ЗВ'ЯЗОК. ПРОБЛЕМА НИЗЬКИХ ДОХОДІВ

Падіння попиту

- ▣ Конкуренція з боку мобільних операторів – надають ширший спектр послуг без обмежень місця надання
- ▣ Перебої в наданні послуг через вандалізм – за повідомленнями, значна частина відключень відбувається під час, або після втрати зв'язку

Неможливість вільного визначення цін

- ▣ Регульована державою ціна на послуги не покриває собівартість
- ▣ Великі борги по компенсаціях за надання послуг пільговим категоріям населення. З'явилися після передачі пільг в місцеві бюджети в 2016

Обмеження в діяльності

- ▣ Обмеження території надання послуг територією дії кодів географічних зон
- ▣ Без прив'язки до конкретної адреси надавати послуги можна тільки звикористанням кодів мереж призначення фіксованого зв'язку 89x
- ▣ Проблеми з впровадженням і функціонуванням нових технологій (про це далі)

ФІКСОВАНИЙ ЗВ'ЯЗОК. ПРОБЛЕМА ВИСОКИХ ВИТРАТ

Дороге будівництво мережі

- Складні і довготривалі процедури легалізації обладнання ("подвійне" підтвердження відповідності, невизнання сертифікатів ЄС, зазначення в Переліку обладнання, яке можливо застосовувати в мережах, умов його застосування)
- Доступ до інфраструктури ускладнений (власники інфраструктури не зацікавлені в наданні своєї інфраструктури, при цьому відповідальність за ненадання доступу не передбачена)
- Отримання права проходу ускладнено (власники землі не зацікавлені, а процедури і відповідальність не встановлена)

Вандалізм

Додаткові витрати через регулювання

- На IP-мережі накладаються вимоги, пов'язані з традиційними мережами: отримання кодів СКС 7, організація фізичного з'єднання
- Неможливість використовувати сучасне обладнання, яке об'єднує всі рівні ієрархії мереж, віртуалізує комутацію
- Потреба купувати "сумісне" застаріле обладнання, щоб демонструвати його на перевірках

Втрати при маршрутизації трафіку

- Великі оператори вимагають від малих створення додаткових точок взаємоз'єднання для міжнародного трафіку, тарифікують термінацію за завищеними ставками
- Відмова в термінації трафіку "незручним" операторам через конфлікти, відмову в закупівлі додаткових послуг тощо

ФІКСОВАНИЙ ЗВ'ЯЗОК. ПРОПОЗИЦІЇ

Дати операторам можливість компенсувати падіння попиту

- Скасувати цінове регулювання
- Скасувати пільги

Здешевити будівництво мереж

- Врегулювати надання доступу до операторської і забезпечити виконання закону щодо доступу до неоператорської інфраструктури
- Спростити надання права проходу
- Спростити процес легалізації обладнання

Змінити ідеологію побудови мережі

- Відмовитись від кодів географічних зон, ввести «пласку» нумерацію
- Оновити нормативно-технічні та нормативно-правові документи, передбачивши рівні можливості використання сучасних технологій

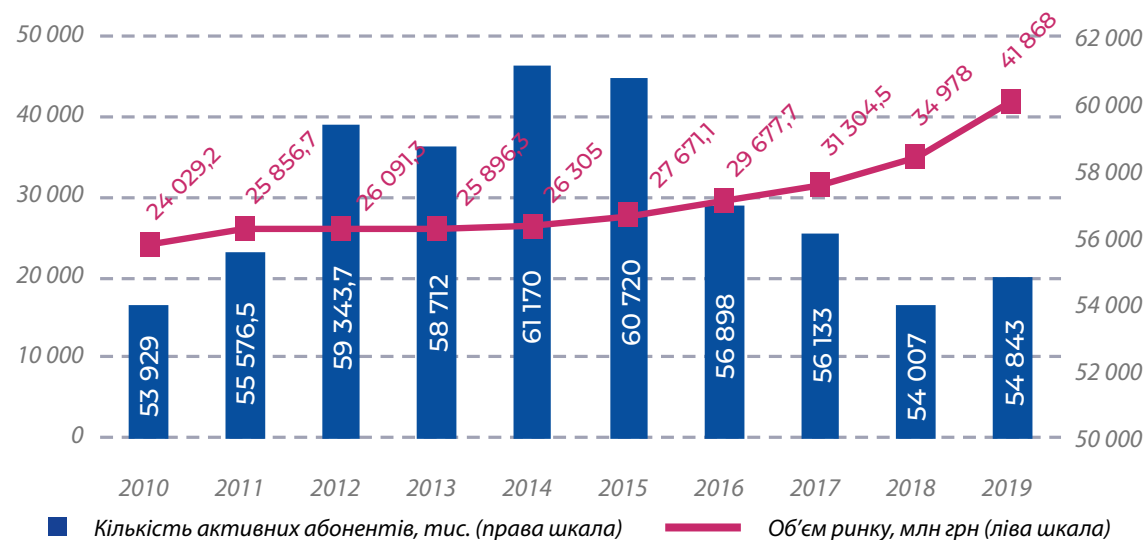
01

02

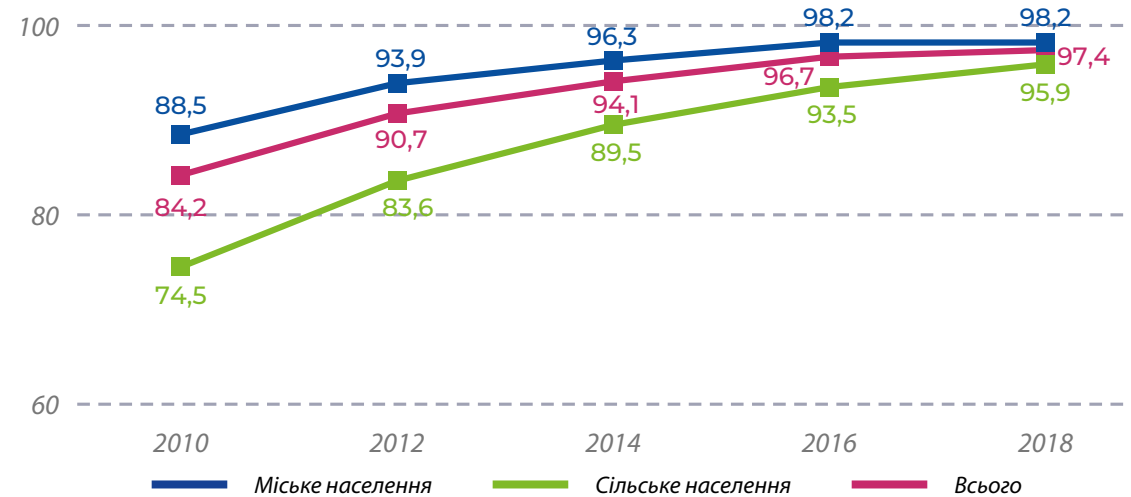
03

МОБІЛЬНИЙ ЗВ'ЯЗОК. ОГЛЯД

Кількість абонентів і об'єм ринку мобільного зв'язку

Наявність мобільного телефону в домогосподарстві, % домогосподарств

12 юридичних осіб, що надають послуги. **97%** ринку у трьох найбільших

42 млрд доходу в 2019 році, з них **8.6 млрд** голосові послуги

Частка голосових послуг зменшується через швидке зростання доходів від доступу до інтернет

Є потенціал для зростання за рахунок нових користувачів: **4,1%** сільських і **1.8%** міських домогосподарств не користуються мобільним телефоном (2018)

МОБІЛЬНИЙ ЗВ'ЯЗОК. ПРОБЛЕМИ

Дороге будівництво мережі (як і для операторів фіксованого зв'язку)

- Доступ до інфраструктури ускладнений (власники інфраструктури не зацікавлені в наданні своєї інфраструктури, а відповідальності за ненадання доступу не передбачено)
- Отримання права проходу ускладнено (власники землі не зацікавлені, а галузеві особливості процедур і відповідальність не встановлені)

Втрати через регулювання ІМТР

Пенсійний збір

Проблеми з регулюванням користування радіочастотним ресурсом

- Недостатній об'єм вільних частот (значна частка перспективних частот використовується спеціальними користувачами та засобами телерадіомовлення)
- Відсутність технейтральності
- Низькі норми випромінювання
- Відсутність методики розрахунку вартості рентної плати за користування РЧР

МОБІЛЬНИЙ ЗВ'ЯЗОК. ПРОПОЗИЦІЇ

01

Здешевити будівництво мереж

- ▣ Врегулювати надання доступу до операторської та забезпечити виконання закону щодо неоператорської інфраструктури
- ▣ Спростити надання права проходу

02

Скасувати регулювання IMTR

03

Скасувати пенсійний збір

04

Підвищити норми випромінювання до рівня країн ЄС

05

Ввести технейтральність, дозволити передачу частот між операторами

06

Звільнити перспективні частотні діапазони

07

Встановити методику розрахунку вартості рентної плати за користування РЧР

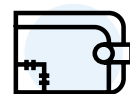
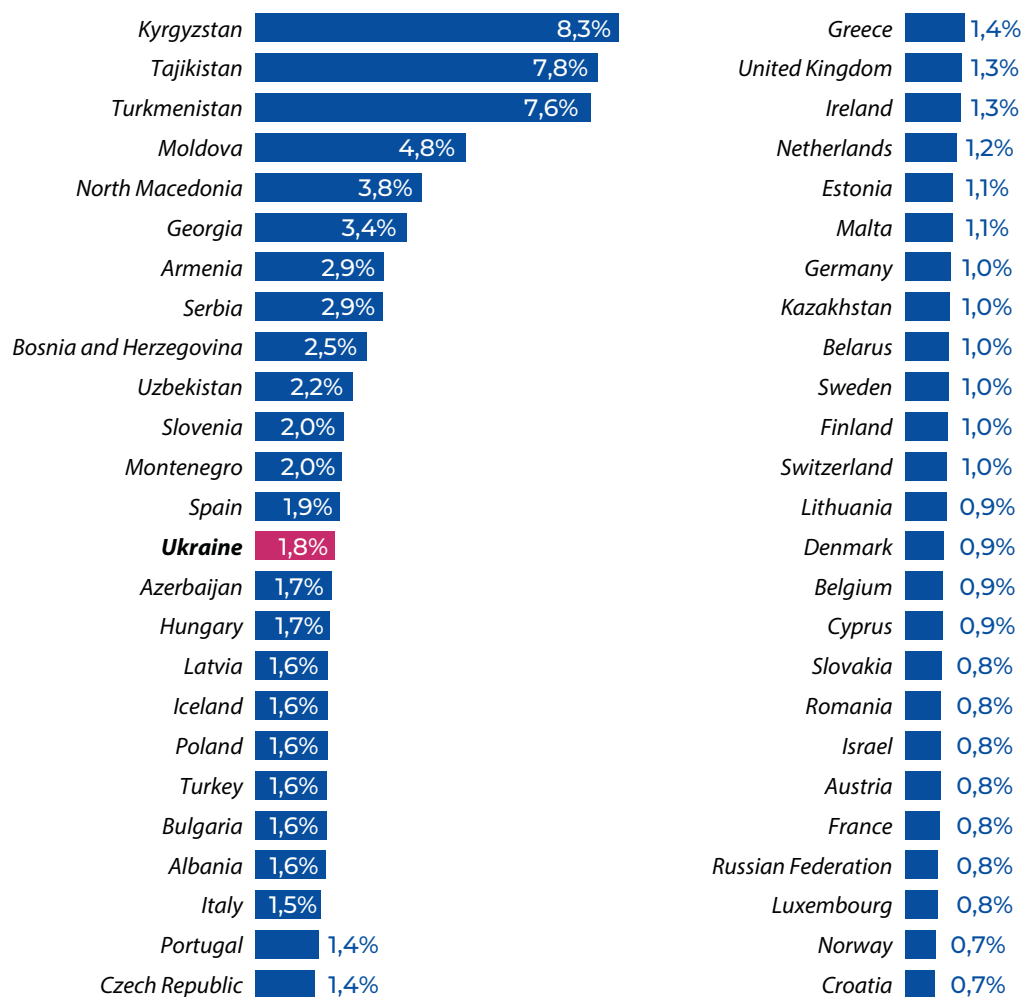
Відсутність доступності голосових телекомунікаційних послуг має негативні наслідки:

- Неможливість скontaktувати з екстреними службами та органами влади
- Ускладнення пошуку роботи і ведення бізнесу
- Відчуження і самотність

АБОНЕНТИ. ПРОБЛЕМА ЦІНОВОЇ НЕДОСТУПНОСТІ ПОСЛУГ

Частка, яку становить вартість дешевого пакету мобільного зв'язку в валовому національному доході на душу населення

У **1.7%** населення (близько **700 тисяч** осіб) відсутній будь який телефон через брак коштів. Середній показник в ЄС **0.3%**

Ціни на послуги голосового зв'язку в Україні низькі в абсолютних величинах, але помірні в відношенні до середніх доходів населення

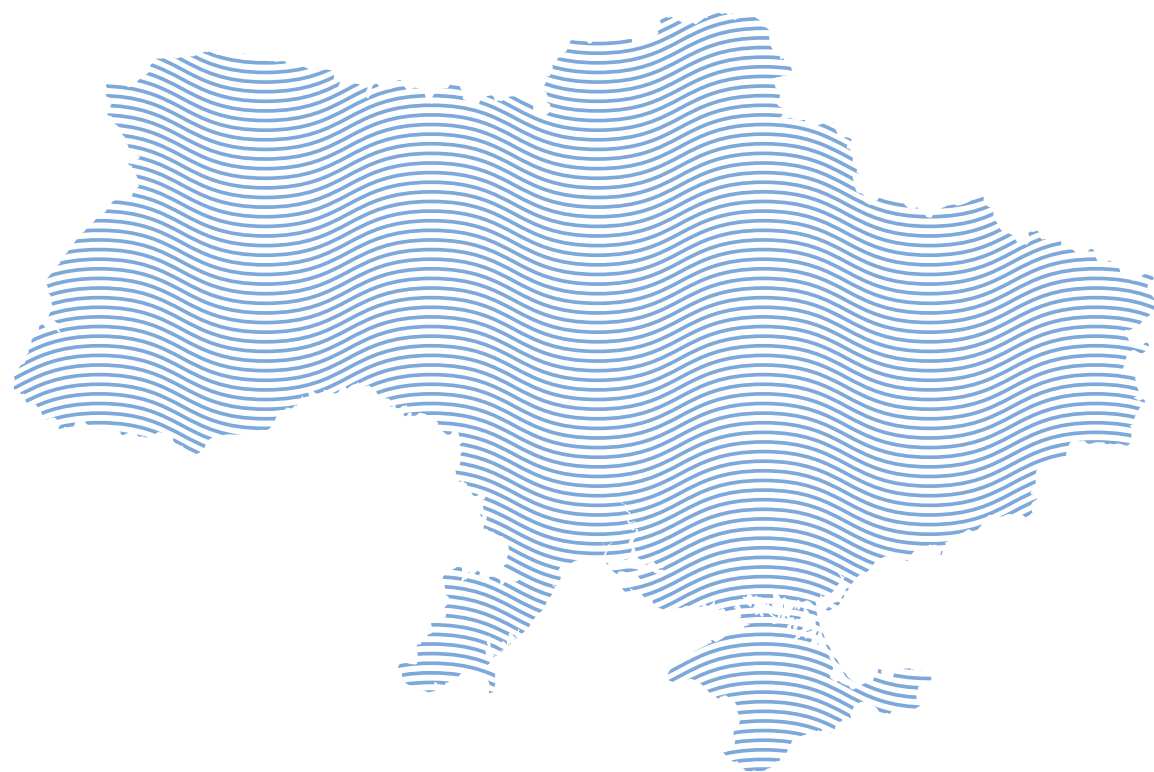

Найбільші групи ризику: жителі сільської місцевості, жителі причорноморського регіону, люди, які живуть самі

Зараз доступність забезпечується регулюванням цін і наданням пільг абонентам фіксованого голосового зв'язку. При цьому фіксовані послуги залишаються дорожчими за мобільні

АБОНЕНТИ. ПРОБЛЕМА ГЕОГРАФІЧНОЇ ДОСТУПНОСТІ ПОСЛУГ

Мережами мобільного зв'язку покрито населені пункти, де проживає **98.9%** населення

Невідомо, які саме населені пункти не покриті

Невідома якість покриття

Невідомо, чи забезпечується надання голосових телекомунікаційних послуг в непокритих населених пунктах за допомогою інших технологій

Існує ризик погіршення покриття через початок використання діапазону **900 Мгц** для надання послуг за технологією LTE, припинення надання послуг за технологією CDMA

АБОНЕНТИ. ІНШІ ПРОБЛЕМИ

Підвищені ціни на мобільний зв'язок через

7.5% пенсійний збір (також зменшує фінансову доступність)

Підвищені ціни на офнет дзвінки через високі ставки термінації

Ускладнений захист прав і законних інтересів, особливо для анонімних абонентів

Спам

АБОНЕНТИ. ПРОПОЗИЦІЇ

Для забезпечення цінової доступності

- Скасувати цінове регулювання фіксованого голосового зв'язку і пільги за професійною ознакою
- Ввести needs-based фінансову допомогу на придбання послуг голосового зв'язку (без обмеження технологій)
- Скасувати збір на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування з послуг мобільного зв'язку
- Передбачувано і поступово зменшувати національні ставки термінації трафіку

Для забезпечення географічної доступності

- Здешевити будівництво мереж
- Проводити географічні огляди розгортання мереж для виявлення територій з недостатнім покриттям
- Вживати заходи щодо збільшення покриття: пільговий доступ до інфраструктури, компенсація витрат на розгортання мереж, там де це економічно недоцільно

Для посилення захисту прав і законних інтересів абонентів

- Запровадити інститут позасудового врегулювання спорів та інститут колективних позовів на користь невизначеного кола осіб
- Встановити дієві штрафні санкції за порушення прав споживачів
- Виключити з законодавства вимогу щодо отримання інформації про надані послуги за умов реєстрації абонента
- Передбачити відповідальність за розсилку спаму, розширити поняття спаму на голосові повідомлення тощо

01

02

03